

ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ 2019
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο Α

Θα σας πω μιαν ιστορία:

Τον Μάρτιο του 2013, η υπεύθυνη τύπου του εκδοτικού οίκου που εκδίδει τα βιβλία μου στον ισπανόφωνο χώρο, μου ανακοίνωσε ότι είχα πάρει το «Βραβείο του 19ου Αρχιεπισκόπου Χουάν του Σαν Κλεμέντε». Επειδή γνωρίζομαστε πολλά χρόνια την ρώτησα μεταξύ σοβαρού και αστείου. «Έχω μια απορία. Από πότε οι καθολικοί αρχιεπίσκοποι μου δίνουν βραβεία;» «Το βραβείο δεν έχει σχέση με κανέναν αρχιεπίσκοπο», μου απάντησε. «Πρόκειται για ένα βραβείο, που δίνουν τα λύκεια της Γαλικίας. Τριακόσιοι τελειόφοιτοι μαθητές των λυκείων της Γαλικίας διαβάζουν λογοτεχνία όλο τον χρόνο. Στο τέλος της χρονιάς μια πενταμελής επιτροπή από κάθε λύκειο συναντιέται με τις επιτροπές των άλλων λυκείων και δίνουν από κοινού τρία βραβεία: ένα βραβείο σε συγγραφέα που γράφει στη γλώσσα της Γαλικίας, ένα βραβείο σε συγγραφέα που γράφει στα καστιλιάνικα και ένα βραβείο σε ξένο συγγραφέα. Εσύ πήρες φέτος το βραβείο του ξένου συγγραφέα. Επειδή η συνάντηση των επιτροπών και η απονομή των βραβείων γίνεται στο λύκειο του Santiago de Compostella, το βραβείο έχει το όνομα του λυκείου: «Λύκειο του 19ου Αρχιεπισκόπου Χουάν του Σαν Κλεμέντε». Και πρόσθεσε: «Σε παρακαλώ, να έρθεις να παραλάβεις το βραβείο. Μην το υποτιμήσεις, επειδή το δίνουν μαθητές του λυκείου. Αυτά τα τρία βραβεία δίνονται επί δέκα εννέα χρόνια». Τη διαβεβαίωσα ότι θα πήγαινα.

Όταν μπήκα από το προαύλιο στο λύκειο, βρέθηκα μπροστά σε δυο εξαιρετικά μακρείς τοίχους. Στον έναν τοίχο ήταν αναρτημένες οι φωτογραφίες όλων των βραβευμένων συγγραφέων [...] Στον πάνω όροφο ήταν αναρτημένες εργασίες μαθητών. Ο λυκειάρχης μου διευκρίνισε ότι την απόφαση για το ποιες εργασίες θα αναρτηθούν την παίρνει μια επιτροπή μαθητών. Οι καθηγητές του σχολείου δεν έχουν ούτε λόγο, ούτε ανάμιξη. Το ίδιο έγινε και στην τελετή απονομής. Οι καθηγητές κάθονταν με το κοινό. Όλη η τελετή, από την ανακοίνωση των βραβείων, το σκεπτικό επιλογής των βραβευμένων συγγραφέων, ως την απονομή, είχε οργανωθεί και εκτελεστεί από τους μαθητές. Και όλα αυτά στη Γαλικία, ίσως την πιο φτωχή περιοχή της Ισπανίας.

Τώρα που ακούσατε την ιστορία, θα σας συνιστούσα να κάνετε μια βόλτα στις βιβλιοθήκες των δημόσιων σχολείων μας, για να αποκτήσετε μια προσωπική εικόνα. Και να θυμηθείτε ταυτόχρονα με πόσες τυμπανοκρουσίες είχε ανακοινωθεί η ίδρυση βιβλιοθηκών στα σχολεία. Θα μου πείτε ως επιχείρημα ότι οι συνθήκες είναι δύσκολες, ότι λείπουν οι πόροι, ότι τα σχολεία βρίσκονται σε εξαιρετικά δύσκολη κατάσταση. Ισχύουν όλα αυτά. Εκείνο, όμως, το οποίο δε λέγεται, ούτε αγγίζεται, είναι ότι το σύστημα της Μέσης Εκπαίδευσης, όπως είναι δομημένο, δεν έχει ανάγκη των βιβλιοθηκών, γιατί η δομή του δε σπρώχνει τους μαθητές στις βιβλιοθήκες, αλλά στα φροντιστήρια. Το σύστημα δε δίνει κίνητρα στους μαθητές να πηγαίνουν στις σχολικές βιβλιοθήκες.

Απόσπασμα από ομιλία του συγγραφέα Πέτρου Μάρκαρη στο ΕΛΙΑΜΕΠ

(Διασκευή): www.eliamep.gr

Κείμενο Β

Τάμπλετ φορτωμένα με εφημερίδες στην αραβική γλώσσα για τους πρόσφυγες! Δεν παύει να μας εκπλήσσει η εφευρετικότητα και η ταχύτητα με την οποία οργανώνει τις υπηρεσίες της η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας. Διεισδύει στην κοινωνία, αφουγκράζεται τις ανάγκες της, καινοτομεί, πειραματίζεται, οραματίζεται τη βιβλιοθήκη του μέλλοντος. [...]

Οι λέξεις είναι λίγες για να περιγράψουν τις εικόνες, το ετερόκλητο πλήθος, τις υπηρεσίες που συνυπάρχουν στους ορόφους της. Ανάμεσά τους και μια έξυπνα σχεδιασμένη κουζίνα. «Κουζίνα σε δημόσια βιβλιοθήκη;» αναρωτιούνται κάποιοι. «Γιατί όχι;» απαντά η αεικίνητη ομάδα που συνεχίζει το έργο του οραματιστή, πρώην διευθυντή της βιβλιοθήκης-νυν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου -Γιάννη Τροχόπουλου. Σε μια βιβλιοθήκη που ανοίγει συνεχώς τη βεντάλια δράσεων και επισκεπτών (1.100 μέλη προστίθενται κάθε χρόνο) χωρίς διακρίσεις, όλοι και τα πάντα έχουν θέση. Ο άνεργος που αναζητεί εργασία, οι αναγνώστες που διαλέγουν βιβλία, ο μετανάστης που συμπληρώνει μια αίτηση, οι μαθητές που ανατρέχουν στα σχολικά βοηθήματα, μουσικοί που ηχογραφούν στο στούντιο, νοικοκυρές που παρακολουθούν σεμινάρια μαγειρικής.[...]

Η *Καθημερινή* συνάντησε δύο νέους που «μεγάλωσαν» μέσα στη βιβλιοθήκη. Είναι ένα απειροελάχιστο δείγμα από το εντυπωσιακό νούμερο των 33.000 εγγεγραμμένων μελών της, δηλαδή το 62% του πληθυσμού της πόλης. Ωστόσο είναι ενδεικτικό.

Για την Α.Σ., μαθήτρια της Γ' Λυκείου αλβανικής καταγωγής, η βιβλιοθήκη ήταν και είναι το δεύτερο σπίτι της, «βασικό στοιχείο της καθημερινότητάς μου», όπως λέει. [...] Δανείστηκε τα πρώτα εξωσχολικά βιβλία από το παράρτημα της βιβλιοθήκης στο σχολείο της (11^ο Δημοτικό). Ταυτόχρονα, άρχισε να συχνάζει και στη βιβλιοθήκη με τη μητέρα της. Εκείνη βελτίωνε τα ελληνικά της, συμμετείχε σε θεματικά σεμινάρια, ενώ η μικρή «καταβρόχθιζε» λογοτεχνία. [...]

Πώς φαντάζεται μια κοινωνία χωρίς βιβλιοθήκη; «Βαρετή...».[...]

Για τον Γ. Σ., μαθητή της Γ' Γυμνασίου, η βιβλιοθήκη είναι ένας «χώρος δράσης». Είναι ένα παιδί που έπαιξε στα «μαγικά κουτιά», δανείστηκε και διάβασε παιδικά βιβλία και τώρα βοηθάει εθελοντικά στις δράσεις. Φωτογραφίζει και ανεβάζει τις εικόνες στον λογαριασμό της βιβλιοθήκης (flickr). «Πολύ μικρός διάβαζα περισσότερο. Τώρα, λόγω του σχολείου, έχω λιγότερο χρόνο. Όμως δεν ξεχνώ. Κάθε είκοσι μέρες δανείζομαι ένα λογοτεχνικό βιβλίο».

Γιώτα Μυρτσιώτη, «Η Βέροια έκανε πάλι το «Θαύμα» της», *Εφημερίδα Καθημερινή*, 07.05.2016, <http://www.kathimerini.gr/858674/gallery/politismos/vivlio/h-veroia-ekane-pali-to-8ayma-ths> (Διασκευή)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Σύμφωνα με το κείμενο Α, να χαρακτηρίσετε ως Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) το περιεχόμενο της παρακάτω πρότασης. Κυκλώστε την επιλογή σας.

Τον Π. Μάρκαρη βράβευσε ο αρχιεπίσκοπος Χουάν του Σαν Κλεμέντε. Σ Λ

2. Σύμφωνα με το κείμενο Α, να χαρακτηρίσετε ως Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) το περιεχόμενο της παρακάτω πρότασης. Κυκλώστε την επιλογή σας.

Το εκπαιδευτικό σύστημα της Ελλάδας αποθαρρύνει τους μαθητές από το να επισκέπτονται τις σχολικές βιβλιοθήκες. Σ Λ

3. Σύμφωνα με το κείμενο Β, να χαρακτηρίσετε ως Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) το περιεχόμενο της παρακάτω πρότασης. Κυκλώστε την επιλογή σας.

Η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Βέροιας λειτουργεί αποκλειστικά ως δανειστική βιβλιοθήκη. Σ Λ

4. Σύμφωνα με το κείμενο Β, να χαρακτηρίσετε ως Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) το περιεχόμενο της παρακάτω πρότασης. Κυκλώστε την επιλογή σας.
Ο Γιάννης Τροχόπουλος υπήρξε στο παρελθόν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης της Βέροιας. Σ Λ
5. Σύμφωνα με το κείμενο Β, να χαρακτηρίσετε ως Σωστό (Σ) ή Λάθος (Λ) το περιεχόμενο της παρακάτω πρότασης. Κυκλώστε την επιλογή σας.
Η Α.Σ., μαθήτρια της Γ' Λυκείου αλβανικής καταγωγής, έμαθε ελληνικά στο παράρτημα της βιβλιοθήκης. Σ Λ

(15 μονάδες: 5x3)

6. Στο παρακάτω απόσπασμα από το κείμενο Β να μεταφέρετε τα ρήματα στον αόριστο:
Διεισδύει (.....) στην κοινωνία, αφουγκράζεται (.....) τις ανάγκες της, καινοτομεί(.....), πειραματίζεται(.....), οραματίζεται (.....) τη βιβλιοθήκη του μέλλοντος.

(10 μονάδες: 5x2)

7. Στις παρακάτω φράσεις να κυκλώσετε τη λέξη που αποδίδει το ίδιο νόημα με την υπογραμμισμένη:
- I. Μην το υποτιμήσεις, επειδή το δίνουν μαθητές του λυκείου.
α. υπερεκτιμήσεις β. μειώσεις γ. περιφρονήσεις δ. απορρίψεις
- II. Ο λυκειάρχης μου διευκρίνισε ότι την απόφαση για το ποιες εργασίες θα αναρτηθούν την παίρνει μια επιτροπή μαθητών.
α. αποσαφήνισε β. διεμήνυσε γ. διηγήθηκε δ. επιβεβαίωσε
- III. το σύστημα δεν δίνει κίνητρα στους μαθητές
α. εφόδια β. δεξιότητες γ. ερεθίσματα δ. ικανότητες
- IV. το ετερόκλητο πλήθος
α. ετεροβαρές β. ανομοιογενές γ. παράξενο δ. διάσπαρτο
- V. οι μαθητές που ανατρέχουν στα σχολικά βοηθήματα
α. ανατρέπουν τα β. υποστηρίζουν τα γ. ξεφυλλίζουν τα δ. συμβουλεύονται τα

(10 μονάδες: 5x2)

8. Να αντιστοιχίσετε τα σημεία στίξης (Στήλη Α) με αυτό που δηλώνουν (Στήλη Β):

Στήλη Α (σημεία στίξης)	Στήλη Β (σημασία)
1. Τάμπλετ φορτωμένα με εφημερίδες στην αραβική γλώσσα για τους πρόσφυγες! (θαυμαστικό)	α. επεξήγηση
2. Το παράρτημα της βιβλιοθήκης στο σχολείο της (11° Δημοτικό) (παρένθεση)	β. ερώτηση
3. η μικρή «καταβρόχθιζε» λογοτεχνία (εισαγωγικά)	γ. θαυμασμό
4. Πώς φαντάζεται μια κοινωνία χωρίς βιβλιοθήκη; (ερωτηματικό)	δ. λόγια προσώπου που αναφέρονται κατά λέξη-ευθύς λόγος
5. «Πολύ μικρός διάβαζα περισσότερο. Τώρα λόγω του σχολείου...λογοτεχνικό βιβλίο» (εισαγωγικά)	ε. μεταφορικό λόγο

(5 μονάδες: 5x1)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

